

Analýza uživatelů sociálních služeb ORP Prachatice

**cílová skupina: Osoby ohrožené
sociálním vyloučením**

Zpracoval: Mgr. Zdeněk Krejsa, DiS., KreBul, o.p.s.

Prachatice, červenec – prosinec 2018

Popis vzorku a místa realizace:

Vzorek respondentů čítá 30 osob z území obce s rozšířenou působností Prachatice (dále jen ORP Prachatice). Z celkového počtu osob se jedná o 16 žen a 14 mužů. Mezi respondenty je 14 uživatelů sociálních služeb (současných či minulých), 10 osob, které služby dosud nevyužili a 6 osob jsou lidé, kteří sociální služby znají (odborná veřejnost – ne vždy sociální pracovníci, působící v sociálních službách). Cílovou skupinou byly aktuální uživatelé služeb, potenciální uživatelé - osoby v nepříznivé sociální situaci, jejich rodinní příslušníci, odborná veřejnost.

Technika sběru dat:

Ke sběru dat byl využit řízený rozhovor, a to na základě otázek, stanovených zadavatelem analýzy. Jednalo se celkem o 6 otázek a 3 identifikační údaje. Rozhovory byly realizovány v území ORP Prachatice, část v občanské poradně, část přímo v terénu.

Vyhodnocení sebraných dat:

Data jsou přepisem odpovědí respondentů, s rozdělením na výše uvedené 3 skupiny (aktuální uživatelé, potenciální uživatelé, odborná veřejnost).

Popis vzorku respondentů:**Dle pohlaví:**

Muži	14
Ženy	16

Dle věku:

do 20	0
20 - 35	4
36 - 50	13
51 - 65	7
66 - 75	6
nad 75	0

Dle bydliště:

Hracholusky	2
Lažiště	1
Záblatí	2
Dub	1
Volary	5
Husinec	3
Prachatice	3
Ktiš	1
Vlachovo Březí	1
Zbytiny	1
Staré Prachatice	2

Lenora	2
Netolice	1
Lhenice	1
Stožec	1
Vitějovice	1
Strážný	1
Libínské sedlo	1

Otázka č. 1 – Znáte nějakou sociální službu ve vašem okolí?

Uživatelé sociálních služeb:

Název služby:	Četnost odpovědi:
Občanská poradna	9
Domov pro seniory Prachatice	4
Domov pro seniory Netolice	1
Domov pro seniory Pravětín (jiné ORP)	1
Potravinová banka	1
Azylový dům pro rodiny Husinec	1
Nízkoprahový klub Prachatice	1
Žádná taková služba tu není	2
Dům s pečovatelskou službou (Volary)	2
Půjčovna kompenzačních pomůcek	1
Pečovatelská služba (Prachatice)	3
Kontaktní centrum (Prachatice)	2
Azylový dům pro muže (Záblatí)	2
Hospic	2
Lékaři	1
Městský úřad	1
Úřad práce	1
Taxík Maxík	1
Nemocnice Prachatice	1
Nevím, co to ty služby jsou	4
Stroom Dub	1
Sociálně terapeutické dílny (Prachatice)	1
Jiné služby neznám, nepotřeboval jsem	3

Potenciální uživatelé:

Název služby:	Četnost odpovědí:
Konkrétní službu neznám	1
Ústav pro postižené osoby	1
Domov pro seniory	6
Dům s pečovatelskou službou (Volary)	2
Pečovatelská služba (rozvoz obědů)	3
Půjčovna pomůcek	2
Bezplatné poradenství	1
Azylové domy	1
Nízkoprahové zařízení	1
Charita (myšleno obecně jako poskyt.)	1
Potravinová pomoc	1
Hospic	1
Tady na konci světa jen sousedi	1
Nevím, nikdy jsem nepotřebovala	2
Nezajímám se o to	1
Nemocnice	1

Odborná veřejnost:

Název služby:	Četnost odpovědí:
Občanská poradna	3
Půjčovna pomůcek a poradenství	2
Hospic	3
Domov seniorů	4
Alzheimer centrum (Domov sv. Vojtěchy)	3
Nízkoprahový klub	3
Dům s pečovatelskou službou	1
Azylové domy	2
Kontaktní centrum	4
Mateřské centrum	2
Krizové centrum	2
Pečovatelská služba	2
Sociálně aktivizační služby pro rodiny	2
V Prachaticích je celá škála- od dětí až po seniory a umírající	1

Sociální lůžka v nemocnici	1
Psychiatr	1

Otázka č. 2 – Využíváte sociální služby? Pokud ano, tak které?

Uživatelé sociálních služeb:

ANO	14
NE	0

Jaké služby využíváte:

Občanská poradna	9
Azylový dům Rybka Husinec	1
Půjčovna pomůcek	1
Kontaktní centrum	2
Azylový dům pro muže Záblatí	2
Dům s pečovatelskou službou	1
Krizové centrum	1
Pečovatelská služba	1

Někteří respondenti užívají více služeb, proto je součet odpovědí vyšší než odpověď ANO.

Potenciální uživatelé:

ANO	0
NE	10

Doplňující odpovědi respondentů:

Nevyužívám, žádná tu není dostupná	2
O žádných takových službách nevím	1
Zatím nebylo služeb potřeba	2
Sousedská výpomoc	1
Nevyužívám, ale v důchodu chci pečovatelskou službu	1

Odborná veřejnost:

ANO	5
NE	0

Jaké služby využíváte:

Občanská poradna	3
Krizové centrum	2
Půjčovna pomůcek	2

Domov matky Vojtěchy	1
Mateřské centrum	1
Sociálně aktivizační služby pro rodiny	1
Pečovatelská služba	1

Otázka č. 3 – Pokud sociální služby využíváte, jste s nimi spokojen/nespokojen?

Uživatelé sociálních služeb:

Ano	13
Spíše ano	1
Spíše ne	0
Ne	0

Odborná veřejnost:

Ano	5
Spíše ano	1
Spíše ne	0
Ne	0

Otázka č. 4 – Co by se podle vás mělo na fungování vámi využívaných služeb změnit?

Uživatelé sociálních služeb:

Služba pracuje výborně, není co měnit	3
Nic - Vyhovují mi odborní pracovníci	1
Nic - Vyhovuje mi milé prostředí	1
Nic - Dá se sem dobře dostat	1
Můžeme službu využívat jen krátký čas (u azylového domu)	1
Služba by měla být i v našem městě (půjčovna - Volary)	1
Mělo by být více domovů pro seniory	1
Služba by měla fungovat i v menších obcích (občanská poradna)	2
Měl by zase začít fungovat terén (kontaktní centrum)	1
Nic – mile mě překvapilo, že je služba zadarmo (poradenství)	1
Měla by se změnit nulová tolerance alkoholu – možnost dát si alespoň jedno pivo (azylový dům pro muže)	1

Špatná dopravní obslužnost z azylového domu (1spoj ráno, 1odpoledne)	1
Aby služba nebyla na úradě (lidé mohou vidět, že klient vstupuje do budovy úřadu – ale již nevidí, kam jde)	1
Aby v domě byl pracovník na stálo (pečovatelský dům Volary)	1
Větší časová dostupnost pečovatelské služby (o víkendech a večer)	1

Potenciální uživatelé:

Ať mají služby dost peněz na práci, kterou dělají, je moc záslužná	1
--	---

Odborná veřejnost:

Poradna by mohla být ve Volarech, Lenoře (respondentka poučena o fungování služby zde)	1
Více o službách informovat – materiál do každé schránky v celém ORP, hlavně pro starší a ty, co neumějí s internetem	1
Nic – jsou kvalitní	4
Větší dostupnost i v menších obcích	1

Otázka č. 5 – Jste spokojen s celkovým rozsahem a úrovní služeb na Prachaticku?

Uživatelé sociálních služeb:

Ano	6
Spíše ano	8
Spíše ne	0
Ne	0

Proč:

Více služeb by bylo třeba v menších obcích	2
Posílit spoje – tím zvýšit dostupnost služeb ve městech	2
Nevím, kolik služeb je, ale o Prachaticích se říká, že je tam vše potřebné	
Je málo míst v domovech pro seniory	
Schází terénní služba	
Služeb je tu určitě dost	4

Je skvělé, že služby jsou bezplatné	
Když člověk potřebuje, má se kam obrátit	3

Potenciální uživatelé:

Ano	2
Spíše ano	3
Spíše ne	2
Ne	0
Nevím	3

Proč:

Služba tu není dostupná	4
Nemám přehled, jak služby fungují a jaké jsou nabízeny	2
Služeb je dost, hlavně aby v nich měl kdo dělat a taky za co	1
Služeb je určitě dost	3

Odborná veřejnost:

Ano	4
Spíše ano	2
Spíše ne	0
Ne	0
Nevím	0

Proč:

Rozšíření služeb do menších obcí	1
Podpora dojezdových/terénních služeb	1
Služeb je určitě dost	4
Služby jsou dobře dostupné	1
Tolik služeb snad nemají nikde, každý musí najít co potřebuje	1

Někteří respondenti uvedli více odpovědí, proto součet neodpovídá počtu respondentů.

Otázka č. 6 – Postrádáte Vy nebo někdo z Vašich blízkých některou sociální službu?

Uživatelé sociálních služeb:

Nevím o tom	7
Nějaký klub pro mladé (Hracholusky)	1
Nějaké zařízení pro postižené děti	1

(dcera s vnučkou někam daleko dojíždí)	
Určitě více takových služeb v Husinci	1
Menší dostupné bydlení pro starší	1
Bydlení, až skončím pobyt v azylovém domě	1
Terénní služba schází	1
Nepostrádám, ale bylo by třeba služby dostat do menších obcí	1
Málo míst v domovech pro seniory (rodiče čekají 3roky)	1

Někteří respondenti uvedli více odpovědí, proto součet neodpovídá počtu respondentů.

Potenciální uživatelé:

Uvítal bych pečovatelskou službu, dovoz obědů	3
Až nebudu moct, tak určitě domov seniorů	1
Nevím o tom	3
Nějaké zařízení pro děti (2leté)	1
Dovoz obědů by tu byl vítanou službou	1
Klub pro osoby 40+ s aktivitami, možností kávy, povídání si	1

Odborná veřejnost:

Nevím o tom	2
Nic takového není a snad to nenastane	1
Klub pro děti ve Volarech – alternativa k DDM (nízkoprahové zařízení)	1
V naší obci není vůbec nic, tedy postrádám cokoli	1

Doplňující informace, sdělení respondentů

Potenciální uživatelé:

Děkuji za objasnění, co jsou sociální služby a kolik jich je. Bylo by dobré, aby byly i na menších městech, obcích	1
Díky Stroomu Dub jsem se naučila vnímat postižené jako běžnou součást života, je skvělé že takto fungují	1
Kamarád potřebuje pomoci s dluhy, tak ho sem pošlu a nemusí se bát, jako jsem	1

se bál já	
V poradně mi moc pomohli, dokonce mi zařídili i potravinovou pomoc, když mi bylo nejhůř. Držím všem takovým službám palce, ať fungují co nejdéle	1
Dobře, že tu něco funguje, protože jinak bych už byl v p....	1

Potenciální uživatelé:

Určitě si ráda někdy více nastuduji, co za ty služby tu vlastně je	1
Ráda vidím, že mladí se snaží dělat něco pro nás staré, co jsme na obtíž. Jen ať vám ty papíry jsou k něčemu dobré	

Odborná veřejnost:

Ať sociální a nejen tyto služby vzkvétají	1
Fandím všem nadšencům, kteří v těch službách pracují. Je to hodně náročná, zato velice záslužná práce	1
Hlavně aby to, co je potřeba stále fungovalo a měly ty služby peníze na provoz. To je asi problém	1
Chápu finanční náročnost dojezdových služeb, ale bylo by dobré se nad tím více zamyslet a hledat možnosti financování např. z EU	1

Otázka č. 7 - Bydliště

Uživatelé sociálních služeb:

Hracholusky	1
Lažiště	1
Záblatí	2
Dub	1
Volary	3
Husinec	2
Prachatice	2
Ktiš	1
Vlachovo Březí	1

Potenciální uživatelé:

Zbytiny	1
---------	---

Staré Prachatice	1
Lenora	2
Volary	1
Netolice	1
Lhenice	1
Stožec	1
Vitějovice	1
Hracholusky	1

Odborná veřejnost:

Strážný	1
Prachatice	1
Husinec	1
Libínské sedlo	1
Staré Prachatice	1
Volary	1

Otázka č. 8 - Pohlaví

Uživatelé sociálních služeb:

Muž	8
Žena	6

Potenciální uživatelé:

Muž	5
Žena	5

Odborná veřejnost:

Muž	1
Žena	5

Otázka č. 9 - Věk

Uživatelé sociálních služeb:

do 20	0
20 - 35	2
36 - 50	6
51 - 65	2
66 - 75	4
nad 75	0

Potenciální uživatelé:

do 20	0
20 - 35	0
36 - 50	4
51 - 65	4
66 - 75	2
nad 75	0

Odborná veřejnost:

do 20	0
20 - 35	2
36 - 50	3
51 - 65	1
66 - 75	0
nad 75	0

Závěr:

Na základě provedené analýzy bylo zjištěno, že řada respondentů neví, co jsou sociální služby, což zdůvodňují zejména tím, že dané služby nikdy nepotřebovali, tedy se o ně nezajímali. Nejčastější nedostatky jsou spatřovány v tom, že služby scházejí v menších obcích a městech, v současné době jsou spíše centralizovány do velkého města – Prachatic. Problém nastává v dostupnosti služby – dopravě. V mnohých místech je dostupnost díky spojům horší (zejména okrajové vesnice a malé obce), z obce jeden jeden spoj ráno, odpoledne se vrací. Pokud tedy uživatel nemá vlastní dopravu, je to pro něj problém. Na menších obcích se dále objevuje zájem o pečovatelskou službu, a to zejména rozvoz obědů a pomoc s úklidem, sebeobsluhou.

Řada klientů neuměla odpovědět, co jsou sociální služby, jaké znají, protože si pod tímto pojmem neuměli dost dobře představit, co tam patří. Po vysvětlení a objasnění, o jaké služby se jedná, měli respondenti větší představu a mohli lépe odpovídat na položené otázky.

U cílové skupiny osob ohrožených sociálním vyloučením je obrovská pestrost různých typů vyloučení a tedy i potenciálních klientů. Při vytváření vzorku bylo vycházeno zejména z uživatelů, kteří chodí do občanské poradny a přitom využívají jinou sociální službu (např. azylový dům, krizové či kontaktní centrum). Proto je znalost této služby vyšší u cílové skupiny uživatelů.

Vzorek byl zaměřen nejen na respondenty z Prachatic, ale celého území ORP, celkem je zahrnuto 30 klientů z 18 různých obcí a měst. Tím mohou být data relevantnější, protože i samotné odpovědi respondentů ukazují, že koncentrace služeb je vyšší ve velkém městě a na okrajových částech scházejí zcela nebo jsou hůře dostupné.